

2023-yil yanvar-sentabr oylari uchun
dastlabki ma'lumot



QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi boshqarmasi:
(61) 222-67-45



TASHQI SAVDO AYLANMASI



Mamlakatimizda olib borilayotgan iqtisodiy islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o'sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha qabul qilingan qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko'proq tajriba orttirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo'ladi.

Respublikada bu borada so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan eksportni rag'batlantirish, importni optimallashtirish va umuman olganda tashqi savdo muvozanatini ta'minlash maqsadida amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasida, **2023-yil** yanvar-sentabr oylarida respublikaning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) **377,8 mln. AQSH** dollariga yetdi va **2022-yilning** yanvar-sentabr oyiga nisbatan **86,9 %** ni tashkil etdi.



TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar-sentabr, mln. AQSH dollari)



Tashqi savdo aylanmasi

2023-y.: **377,8** **86,9 %**

(2022-y.: **434,5**)



Saldo

2023-y.: **63,9** (2022-y.: **89,2**)



Eksport

2023-y.: **220,8** **84,3 %**

(2022-y.: **261,8**)



Tovarlar: 220,1



Xizmatlar: 0,9



Import

2023-y.: **156,9** **90,9 %**

(2022-y.: **172,7**)



Tovarlar: 142,7



Xizmatlar: 14,2

Tashqi savdo aylanmasi – muayyan davr uchun mamlakat eksporti va importi qiymatining miqdori hisoblanadi. Tovarlarining tashqi savdo statistikasi O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududiga olib kirish (import) yoki O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududidan olib chiqish (eksport) natijasida mamlakat material resurslari zaxiralariga qo‘shiladigan yoki ulardan ayirib tashlanadigan tovarlar hisobini tashqi savdo umumiy hisob tizimi asosida yuritiladi.

TSAda eksport hajmi **220,8** mln. AQSH dollariga (**84,3** % ni tashkil etdi) va import hajmi **156,9** mln. AQSH dollariga (**90,9** % ni tashkil etdi) yetdi. Hisobot davrida **63,9** mln. AQSH dollari qiymatida ijobiy tashqi savdo balansi qayd etildi.













QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASI TASHQI SAVDO AYLANMASIDA ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO‘LGAN DAVLATLAR (2023-yil yanvar-sentabr, mln. AQSH dollari)











<p>Turkiya</p> <p>TSA – 75,3</p> <p>Eksport: 72,5 Import: 2,8</p> <p> 19,9%</p>	<p>XXR</p> <p>TSA – 78,3</p> <p>Eksport: 42,0 Import: 36,3</p> <p> 20,7%</p>	<p>Rossiya</p> <p>TSA – 66,6</p> <p>Eksport: 38,8 Import: 27,8</p> <p> 17,6%</p>	<p>Latviya</p> <p>TSA – 25,0</p> <p>Eksport: 24,8 Import: 0,2</p> <p> 6,6%</p>	<p>Qozog‘iston</p> <p>TSA – 46,5</p> <p>Eksport: 20,3 Import: 26,2</p> <p> 12,3%</p>
<p>Afg‘oniston</p> <p>TSA – 1,3</p> <p>Eksport: 1,3 Import: 0,0</p> <p> 0,3%</p>	<p>Estoniya</p> <p>TSA – 7,2</p> <p>Eksport: 5,6 Import: 1,6</p> <p> 1,9%</p>	<p>Tojikiston</p> <p>TSA – 2,7</p> <p>Eksport: 2,7 Import: 0,0</p> <p> 0,7%</p>	<p>Pokiston</p> <p>TSA – 1,5</p> <p>Eksport: 0,0 Import: 1,5</p> <p> 0,4%</p>	<p>Fransiya</p> <p>TSA – 2,1</p> <p>Eksport: 1,0 Import: 1,1</p> <p> 0,6%</p>



QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-sentabr, mln. AQSH dollari)

Davlatlar	2021-y.	2022-y.	2023-y.
Turkiya	79,1	80,9	75,3
 <i>Eksport</i>	68,0	74,3	72,5
<i>Import</i>	11,1	6,6	2,8
XXR	111,6	128,0	78,3
 <i>Eksport</i>	83,8	65,9	42,0
<i>Import</i>	27,8	62,1	36,3
Rossiya	83,9	79,0	66,6
 <i>Eksport</i>	54,5	39,3	38,8
<i>Import</i>	29,4	39,7	27,8
Latviya	23,9	31,5	25,0
 <i>Eksport</i>	21,4	30,7	24,8
<i>Import</i>	2,5	0,8	0,2
Qozog'iston	44,8	41,1	46,5
 <i>Eksport</i>	28,8	26,5	20,3
<i>Import</i>	16,0	14,6	26,2
Estoniya	0,6	0,8	7,2
 <i>Eksport</i>	0,5	0,0	5,6
<i>Import</i>	0,1	0,8	1,6
Tojikiston	2,3	2,2	2,7
 <i>Eksport</i>	2,3	2,1	2,7
<i>Import</i>	-	0,1	-
Gruziya	1,2	2,6	2,0
 <i>Eksport</i>	1,2	2,5	1,9
<i>Import</i>	-	0,1	0,1
Pokiston	1,6	0,4	1,5
 <i>Eksport</i>	1,4	0,2	1,5
<i>Import</i>	0,2	0,2	-
Afg'oniston	3,2	3,6	1,4
 <i>Eksport</i>	3,2	3,6	1,3
<i>Import</i>	-	-	0,1

Davlatlar	2021-y.	2022-y.	2023-y.
Fransiya	2,3	1,6	2,1
 <i>Eksport</i>	1,4	1,2	1,0
<i>Import</i>	0,9	0,4	1,1
Koreya Respublikasi	22,4	21,1	17,7
 <i>Eksport</i>	3,5	1,3	0,7
<i>Import</i>	18,9	19,8	17,0
Niderlandiya	5,6	0,8	1,3
 <i>Eksport</i>	0,2		0,7
<i>Import</i>	5,4	0,8	0,6
Eron	4,9	1,4	1,2
 <i>Eksport</i>	1,9	0,6	0,6
<i>Import</i>	3,0	0,8	0,6
Germaniya	7,0	1,3	3,6
 <i>Eksport</i>	0,6	0,4	0,6
<i>Import</i>	6,4	0,9	3,0
Polsha	0,9	1,1	1,1
 <i>Eksport</i>	0,1	0,1	0,6
<i>Import</i>	0,8	1,0	0,5
Turkmaniston	3,0	1,9	1,5
 <i>Eksport</i>	0,8	1,1	0,5
<i>Import</i>	2,2	0,8	1,0
Litva	3,9	3,8	1,9
 <i>Eksport</i>	2,2	0,9	0,5
<i>Import</i>	1,7	2,9	1,4
Tayland	0,2	0,2	0,4
 <i>Eksport</i>	0,2	0,1	0,4
<i>Import</i>	-	0,1	-
Portugaliya	0,1	0,4	0,3
 <i>Eksport</i>	0,1	0,4	0,3
<i>Import</i>	-	-	-



QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING TUMANLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI

(2023-yil yanvar-sentabr)*

	Mln. AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Qoraqalpog'iston Respublikasi	377,8	86,9	100,0
Nukus shahri	215,1	81,9	56,9
<i>hududlar:</i>			
Amudaryo	12,6	173,4	3,3
Beruniy	8,5	52,6	2,3
Bo'zatov	1,7	182,5	0,4
Qorao'zak	7,2	19,8	1,9
Kegeyli	5,7	87,9	1,5
Qo'ng'iro't	12,6	184,7	3,3
Qonliko'l	12,7	110,9	3,4
Mo'ynoq	20,1	87,8	5,3
Nukus	5,8	187,5	1,5
Taxiatosh	14,0	92,4	3,7
Taxtako'pir	0,7	41,6	0,2
To'rtko'l	26,3	116,8	6,9
Xo'jayli	10,6	235,9	2,8
Chimboy	11,1	153,1	2,9
Shumanay	3,4	338,7	0,9
Ellikqal'a	9,7	118,9	2,6

Eng yuqori hajm, mln. AQSH dollari



Eng quyi hajm, mln. AQSH dollari

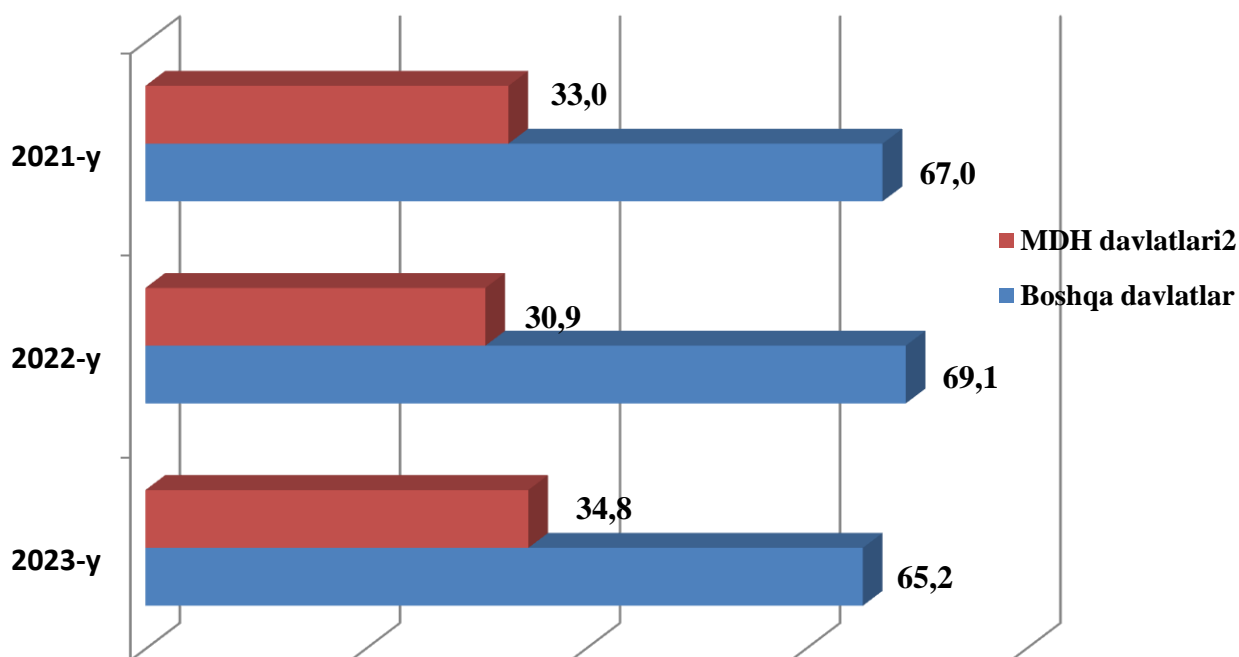


Respublika tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Nukus shahri **56,9** % ulush bilan **215,1** mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Taxtako'pir tumani **0,2** % ulush bilan **0,7** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, Qoraqalpog'iston Respublikasi shaharlar va tumanlari bo'yicha taqsimlanmagan



QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-sentabr, ulushi, % da)



2023-yil yanvar-sentabr oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi **34,8** % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasi 2022-yilning mos davriga nisbatan **98,1** % ni tashkil etdi.



Qoraqalpog'istonning boshqa xorijiy davlatlar bilan TSA 2023-yilning yanvar-sentabr oylarida 2022-yilning mos davriga nisbatan **82,0** % ni va jami TSA'dagi ulushi **65,2** % ni tashkil etdi.

Qoraqalpog‘iston Respublikasining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2023-yil yanvar-sentabr holatiga ko‘ra, **131,6** mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport **63,1** mln. AQSH dollariga yetgan bo‘lsa, import **68,5** mln. AQSH dollari qiymatida qayd etildi.



QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASINING MDH DAVLATLARI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI

(2023-yil yanvar-sentabr, mln. AQSH dollari)

Rossiya

TSA – 66,6
Eksport – 38,8
Import – 27,8



Qozog‘iston

TSA – 46,5
Eksport – 20,3
Import – 26,2



Qirg‘iz Respublikasi

TSA – 4,2
Eksport – 0,2
Import – 4,0



Belarus

TSA – 9,5
Eksport – 0,1
Import – 9,4



Tojikiston

TSA – 2,7
Eksport – 2,7
Import – 0,0



Ukraina

TSA – 0,4
Eksport – 0,3
Import – 0,1



Turkmaniston

TSA – 1,5
Eksport – 0,5
Import – 1,0



Qoraqalpog‘iston Respublikasining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori hajmlari Rossiya **66,6 mln**, Qozog‘iston **46,5 mln** hamda Belarus **9,5 mln** bilan qayd etildi.



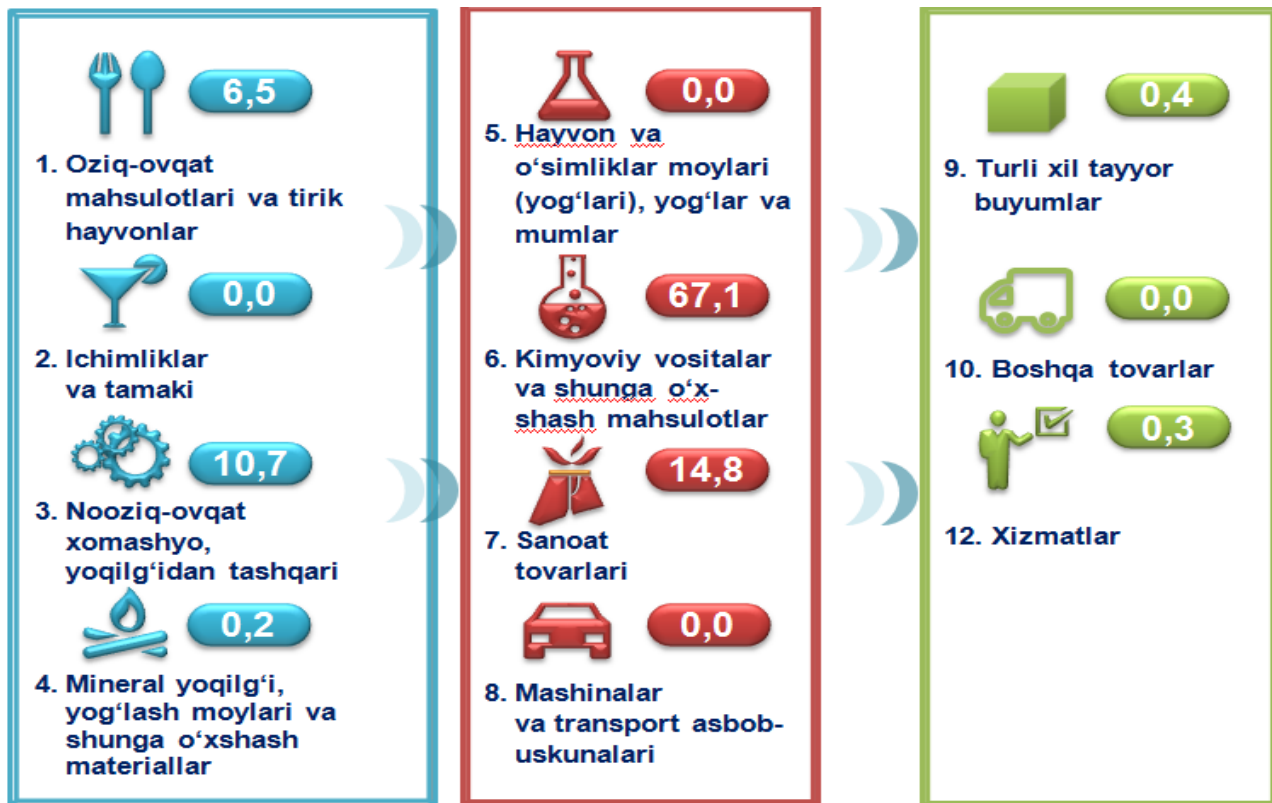
QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASINING EKSPORTI



Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o‘shishiga ko‘maklashadi va bu o‘z navbatida ma‘lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Mamlakatning eksport salohiyatini oshirish, eksportyorlarni davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash, eksportbop mahsulotlar nomenklaturasini kengaytirish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasida eksportyorlar tomonidan **220,8** mln. AQSH dollari (*nomonetar oltindan tashqari*) qiymatidagi (*2022-yilning mos davriga nisbatan 84,3 % ni tashkil etdi*) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta‘minlandi.



XSST* BO‘YICHA EKSPORT TARKIBI (2023-yil yanvar-sentabr, ulushi % da)



Qoraqalpog‘iston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistik ko‘rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (**keyingi o‘rinlarda TIF TN**) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (**keyingi o‘rinlarda – XSST**) ishlatiladi. Bu o‘z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni **XSST** bo‘yicha kodlashtirish, **TIF TN** va **XSST** o‘rtasida o‘tish kalitlari yordamida amalga



QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASINING XSST BO‘YICHA EKSPORTI TARKIBI (yanvar-sentabr, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O‘zgarish sur‘ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan, % da	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Jami eksport	261,8	220,8	88,0	84,3	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	14,5	14,4	106,4	99,5	5,5	6,5
Ichimliklar va tamaki	-	-	-	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	20,2	23,6	47,4	116,4	7,7	10,7
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	0,0	0,3	0,0		0,0	0,2
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	-	-	-	-	-	-
Kimyoviy vositalar va shunga o‘xshash mahsulotlar	194,9	148,2	97,2	76,0	74,4	67,1
Sanoat tovarlari	28,1	32,6	75,8	116,1	10,7	14,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	0,0	0,0	40,8	12,0	0,0	0,0
Turli xil tayyor buyumlar	1,1	0,9	310,1	80,5	0,4	0,4
Xizmatlar	2,9	0,8	147,6	26,3	1,1	0,4

Eksport tarkibida tovarlar ulushi **99,1 %** ni tashkil etib, ular kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar (**67,1 %**), sanoat tovarlari (**14,8 %**), nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari (**10,7 %**), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**6,5 %**) hissasiga to‘g‘ri kelmoqda. hissasiga to‘g‘ri kelmoqda.



QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI (2023-yil yanvar-sentabr)

Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (XSST) bo'limi	Ming. AQSH dollari	2022-yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	12 411,9	113,5
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	1 695,2	51,2
Shakar, shakardan tayyorlangan mahsulotlar va asal	11,2	32,1
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	164,7	94,3
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Moy olinadigan urug'lar va mevalar	29,7	29,7
Hayvonot va o'simlik manbalaridan boshqa xomashyolar	18 544,6	102,7
To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	1 915,1	136,1
O'g'itlar uchun xomashyo va mineral xomashyo (ko'mir, neft va qimmatbaho toshlardan tashqari)	809,7	119,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	337,9	-
Tabiiy yoki sun'iy gaz	-	-
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		
Hayvonlar va o'simliklar moylari va yog'lari, qayta ishlangan; mumlar; texnik aralashmalar va preparatlar	-	-
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar		
Noorganik kimyo moddalari	442,7	175,5
Birlamchi shakldagi plastmassalar	147 489,8	76,1
Efir moylari, rezinoidlar va parfyumeriya	109,2	86,7
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	172,4	23,6

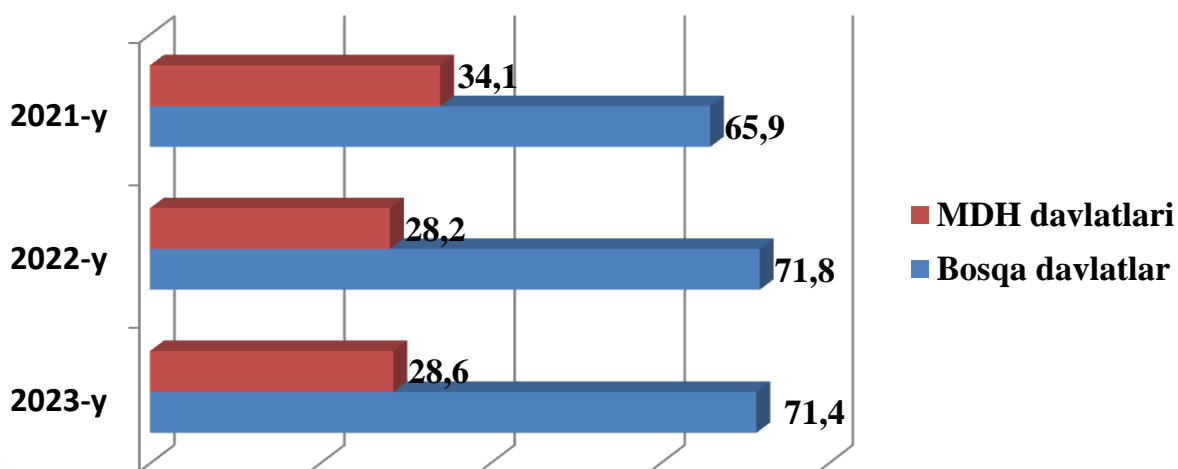
Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (XSST) bo'limi	Mln. AQSH dollari	2022-yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
Probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	3 016,8	139,7 b
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar Rangli metallar	28 895,1	110,5
Cho'yan va po'lat	-	-
Boshqa toifalarga kiritilmagan, metall bo'lmagan minerallardan olingan mahsulotlar	664,8	39,0
Mashinalar va transport asbob-uskunalari		
Elektr mashinalari, apparatlar, asboblari va ularning ehtiyot qismlari	-	-
Muayyan sohalar uchun maxsus ishlab chiqilgan mashinalar	2,8	22,4
Elektr aloqasi, ovozni yozish va ovozni eshittirish apparaturalari va uskunalari	-	-
Kanselyariya mashinalari va ma'lumotarni avtomatik ravishda qayta ishlash uchun asbob-uskunalari	-	-
Turli xil tayyor buyumlar		
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	823,2	91,6
Har xil tayyor buyumlar	39,4	59,2
Poyabzal	0,1	278,3
Boshqa turdagi maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari.	51,0	30,8

Qoraqalpog'iston tashqi savdo statistikasida sherik mamlakatlarga quyidagilar kiradi: olib kirishda - tovarlar kelib chiqqan mamlakat, agar kelib chiqqan mamlakat noaniq bo'lsa, jo'natib yuborgan mamlakat. Olib chiqishda - tovarlar yuboriladigan mamlakat hisoblanadi.

2023-yilning yanvar-sentabr oylarida MDH mamlakatlarga **63,1** mln. AQSH dollari qiymatidagi tovar va xizmatlar eksport qilinib, jami eksportning **85,4** % ini tashkil etdi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

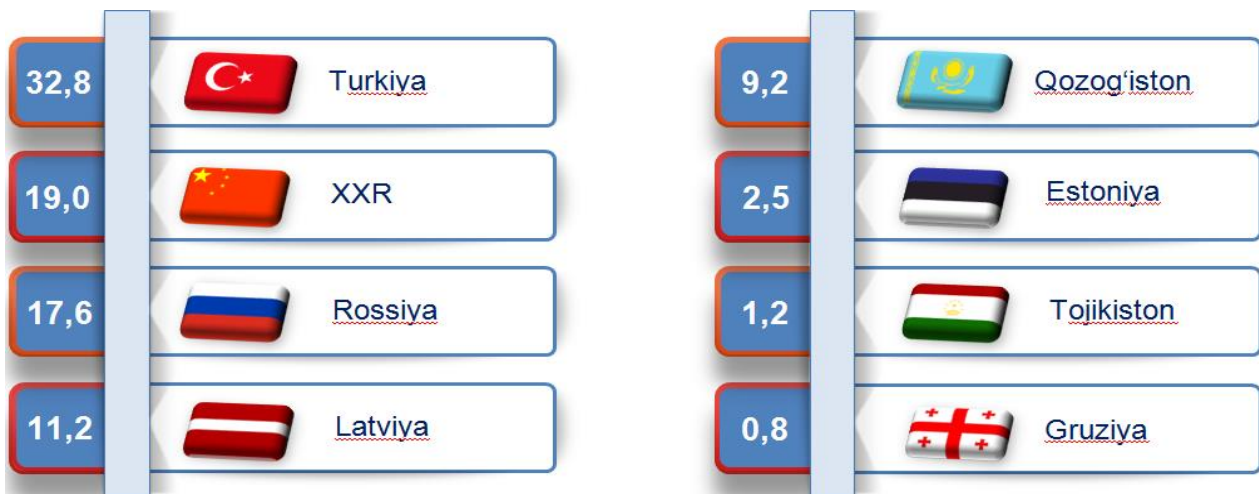
(yanvar-sentabr, ulushi, % da)



2023-yil yanvar-sentabr oylarida tashqi savdo aylanmasida tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkorlarimiz Turkiya, XXR, Rossiya, Qozog'iston, Latviya, Estoniya va Gruzija kabi davlatlar bo'lgan. Ularning umumiy Eksportdagi ulushi **94,4** % ni tashkil etdi.



RESPUBLIKA EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2023-yil yanvar-sentabr, % da)





QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI *(yanvar-sentabr, yillar kesimida)*

Davlatlar	Ming. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Egallab turgan o'rne	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Turkiya	74318,8	72461,1	109,4	97,5	1	1
XXR	65934,2	41991,2	78,7	63,7	2	2
Rossiya	39324,5	38809,5	72,1	98,7	3	3
Latviya	30741,0	24821,9	143,5	80,7	4	4
Qozog'iston	26459,0	20303,8	91,8	76,7	5	5
Estoniya	0,0	5617,7				6
Tojikiston	2116,7	2692,8	93,0	127,2	10	7
Gruziya	2458,6	1869,0	199,4	76,0	9	8
Pokiston	209,9	1516,1	14,9	722,3	22	9
Birlashgan qirollik	3671,6	1363,3	213,1	37,1	6	10
Afg'oniston	3556,5	1289,4	110,8	36,3	7	11
Fransiya	1214,1	989,2	83,8	81,5		12
Korea Respublikasi	1288,2	738,6	36,8	57,3	12	13
Niderlandiya		693,0				14
Eron	576,1	637,3	29,6	110,6	17	15
Germaniya	406,9	599,3	63,6	147,3	20	16
Polsha	96,6	587,0	79,1	607,6	32	17
Turkmaniston	1060,7	507,1	132,6	47,8	14	18
Litva	875,3	474,9	40,5	54,3	15	19
Tayland	118,1	449,5	71,9	380,7	30	20

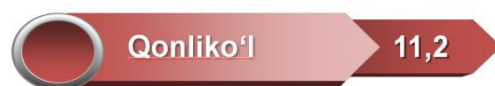


QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING TUMANLAR

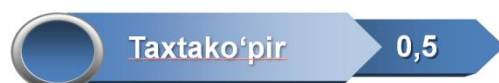
KESIMIDA EKSPORTI (2023-yil yanvar-sentabr)*

	Mln. AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Qoraqalpog'iston Respublikasi	220,8	84,3	100,0
Nukus shahri	148,6	75,2	67,3
tumanlar:			
Amudaryo	9,7	168,9	4,4
Beruniy	5,4	54,9	2,4
Bo'zatov	1,5	222,2	0,7
Qorao'zak	0,9	79,6	0,4
Kegeyli	4,4	96,7	2,0
Qo'ng'iro't	6,0	506,6	2,7
Qonliko'l	11,2	105,5	5,1
Mo'ynoq	3,5	92,5	1,6
Nukus	3,4	157,0	1,5
Taxiatosh	2,9	54,1	1,3
Taxtak'o'pir	0,5	32,4	0,2
To'rtko'l	4,8	99,4	2,2
Xo'jayli	1,6	93,4	0,7
Chimboy	5,2	127,3	2,4
Shumanay	3,3	334,2	1,5
Ellikqal'a	8,1	127,9	3,7

Eng yuqori hajm,
mln. AQSH dollari



Eng quyi hajm,
mln. AQSH dollari



Respublika eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Nukus shahri **67,3 %** bilan **148,6** mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Taxtak'o'pir tumani **0,2 %** bilan **0,5** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

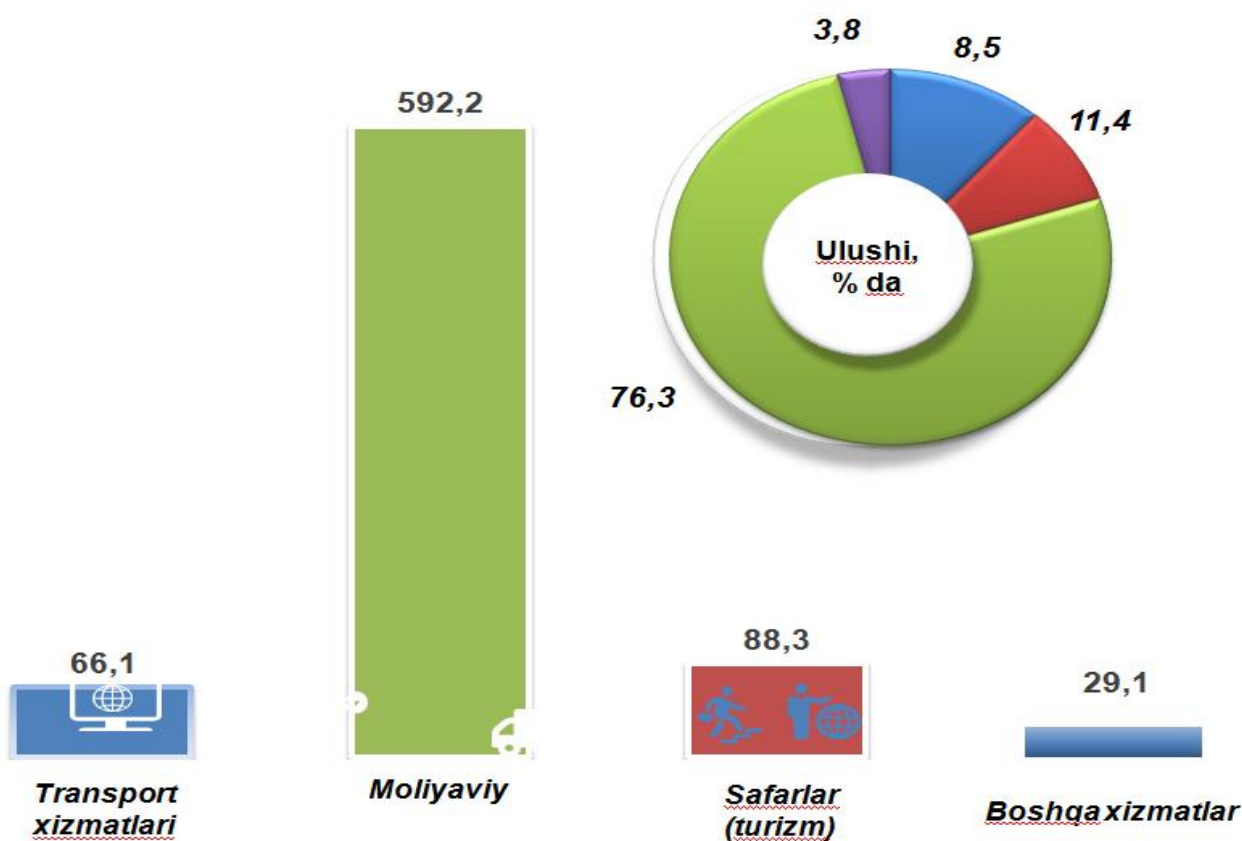
* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport va safarlar bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, tuman va shaharlari bo'yicha taqsimlanmagan.

Mamlakatimizda yangi ishlab chiqarish texnologiyalari va zamonaviy uskunalardan keng foydalanish, sohada sifat menejmenti tizimining joriy yetilishi natijasida mehnat unumdorligini oshirishga xizmat qilmoqda. Bu, o'z navbatida, tayyor mahsulotlarga jahon bozorlarida o'z o'rnini topish imkonini beradi.



XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI

(2023-yil yanvar-sentabr, hajm va ulushi, % da)



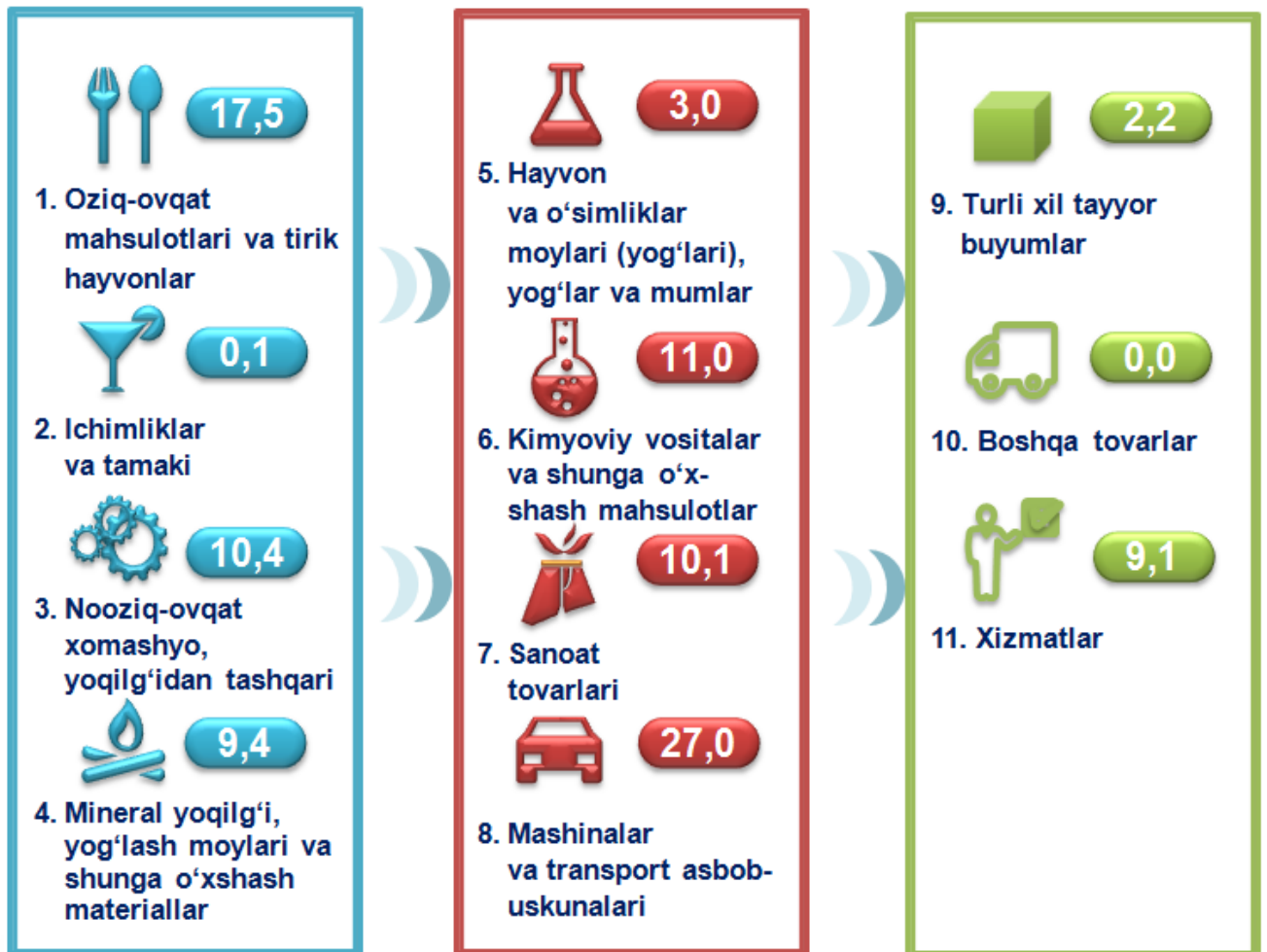
Xizmatlar eksporti hajmi **775,7** ming. AQSH dollarini yoki jami eksport hajmining **0,4** % ini tashkil etib, 2022-yilning mos davriga nisbatan **26,3** % tashkil etdi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi moliyaviy xizmatlar (**76,3** %), safarlar (turizm) (**11,4** %), transport (**8,5** %), boshqa xizmatlar (**3,8** %) hissasiga to'g'ri kelgan.

import QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING IMPORTI

2023-yilning yanvar-sentabr oylarida import hajmi **156,9** mln. AQSH dollarini va 2022-yilning mos davriga nisbatan **90,9** % ni tashkil etdi. Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunolari (**27,0** %), Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**17,5** %), sanoat tovarlari (**10,1** %) hamda kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar (**11,0** %) hisobiga to'g'ri keldi.



XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI (2023-yil yanvar-sentabr, ulushi, % da)



Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2023-yilning yanvar-sentabr oylarida import qilingan tovarlar hajmi, **156,9** mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa **14,2** mln. AQSH dollariga yetdi.



QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING XSST BO'YICHA IMPORTI TARKIBI (yanvar-sentabr, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nis- batan. % da	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Jami import	172,7	156,9	102,4	90,9	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	18,4	27,5	93,0	149,2	10,7	17,5
Ichimliklar va tamaki	0,1	0,2		234,5	0,0	0,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	15,0	16,4	128,7	109,4	8,7	10,4
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	12,4	14,8	90,6	119,7	7,2	9,4
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	4,0	4,8	83,4	119,2	2,3	3,0
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	16,7	17,2	70,5	103,1	9,7	11,0
Sanoat tovarlari	19,4	15,9	171,8	82,1	11,2	10,1
Mashinalar va transport asbob- uskunalari	65,4	42,4	94,4	64,9	37,9	27,0
Turli xil tayyor buyumlar	3,2	3,5	59,5	108,9	1,9	2,2
Xizmatlar	18,1	14,2	201,4	78,6	10,5	9,1



XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2023-yil yanvar-sentabr)

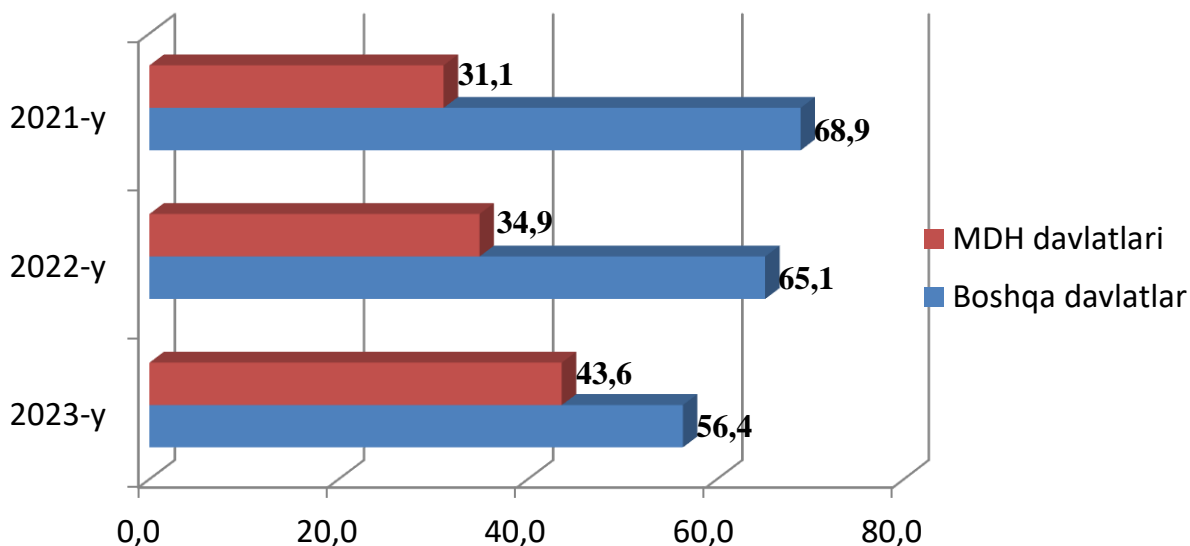
Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (XSST) bo'limi	Ming. AQSH dollari	2022-yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Tirik hayvonlar	421,5	16,7
Go'sht va go'sht mahsulotlari	670,8	367,2
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	1 237,2	138,3
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	22 017,9	181,0
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	163,9	234,5
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Probka va yog'och-taxtalar	15 445,4	105,8
Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari	851,1	921,1
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Neft, neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	10 982,6	111,9
Ko'mir, koks va briketlar	3 827,1	149,4
Gaz, tabiiy va sun'iy	-	-
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		
O'simlik moylari va yog'lari	4 779,8	119,2
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	-	-
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar		
Organik kimyo moddalari	3 607,7	61,2
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	955,1	159,1
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	11 705,6	140,3
Noorganik kimyo moddalari	176,8	61,6

Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (XSST) bo'limi	Ming. AQSH dollari	2022-yilga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
Rezina buyumlari	627,3	370,3
Qo'ziqorin va yog'ochdan yasalgan buyumlar (xrom qoplangan mebel)	12 920,2	83,0
Cho'yan va po'lat	438,3	31,7
Qog'oz, karton va qog'oz massasi, qog'oz yoki kartondan tayyorlangan buyumlar	77,0	927,7
Mashinalar va transport asbob-uskunalari		
Avtomobillar	4 841,8	117,2
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	24 183,4	50,3
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va ularning detallari	8 281,6	93,8
Elektr mashinalari, apparatlari va jihozlari va ularning elektr qismlari	2 786,6	155,3
Turli xil tayyor buyumlar		
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	2 500,2	203,7
Boshqa joyda tasniflanmagan har xil tayyor buyumlar	427,9	58,6
Blokli binolar, suv o'tkazish, kanalizatsiya, isitish va yoritish uskunalari uchun armatura va mahkamlash moslamalari	394,4	37,6
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari matraslar, matraslar uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga oxshash tikilgan mebel	113,2	59,5



2023-yil yanvar-sentabr natijalariga ko'ra MDH mamlakatlaridan import ulushi **68,5** % ni tashkil etib, 2022-yilning mos davriga nisbatan **13,6** % ga ko'paydi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-sentabr, ulushi, % da)



2023-yil yanvar-sentabr oylarida Qoraqalpog'iston Respublikasi **42** ta davlatdan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yetti yirik hamkor davlatlar (XXR, Rossiya, Qozog'iston, Shvetsiya, Koreya Respublikasi, Belarus va Germaniya) jami importning **84,1** % ni tashkil etdi.



RESPUBLIKA IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2023-yil yanvar-sentabr, % da)





QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARDAN AMALGA OSHIRGAN IMPORTI HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-sentabr, yillar kesimida)

Davlatlar	Ming. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmdagi o'rni	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
XXR	62118,8	36337,0	223,8	58,5	1	1
Rossiya	39713,8	27794,8	135,3	70,0	2	2
Qozog'iston	14580,7	26176,1	91,1	179,5	4	3
Koreya Respublikasi	19789,1	16964,3	104,6	85,7	3	4
Belarus	2290,4	9418,9	394,1	411,2	10	5
BAA	4749,4	6840,9	95,8	144,0	6	6
Qatar	2057,9	4448,3	-	216,2	11	7
Shvetsiya	84,7	4038,8	0,9	4771,1		8
Qirg'iz Respublikasi	2709,1	4035,8	76,9	149,0	8	9
Germaniya	948,6	3005,3	14,9	316,8	14	10
Turkiya	6576,1	2751,8	59,1	41,8	5	11
Birlashgan qirollik	2544,5	2077,1	302,8	81,6	9	12
Estoniya	789,6	1578,7	809,5	199,9	18	13
Litva	2930,7	1370,3	175,4	46,8	7	14
Shvesariya	546,0	1169,8	81,8	214,2	23	15
Franciya	413,6	1094,4	44,7	264,6	25	16
Turkmaniston	836,6	1032,6	37,8	123,4	17	17
Yaponiya	1152,1	935,3	379,5	81,2	12	18
AQSH	561,9	657,2	101,3	117,0	21	19
Eron	848,4	595,5	28,5	70,2	15	20



QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING TUMANLAR KESIMIDA IMPORTI (2023-yil yanvar-sentabr)

	Mln. AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Qoraqalpog'iston Respublikasi	156,9	90,9	100,0
Nukus shahri	66,5	102,3	42,4
<i>tumanlar:</i>			
Amudaryo	2,8	190,8	1,8
Beruniy	3,2	49,2	2,0
Bo'zatov	0,2	77,9	0,1
Qorao'zak	6,4	18,0	4,1
Kegeyli	1,3	67,7	0,8
Qo'ng'iro't	6,5	116,2	4,2
Qonliko'l	1,6	173,0	1,0
Mo'ynoq	16,7	86,8	10,6
Nukus	2,5	254,4	1,6
Taxiatosh	11,1	113,5	7,1
Taxtako'pir	0,2	169,3	0,1
To'rtko'l	21,4	121,6	13,6
Xo'jayli	9,0	320,2	5,8
Chimboy	5,9	186,3	3,8
Shumanay	0,1	714,3	0,1
Ellikqal'a	1,6	86,8	1,0

Eng yuqori hajm,
mln. AQSH dollari



Eng quyi hajm,
mln. AQSH dollari

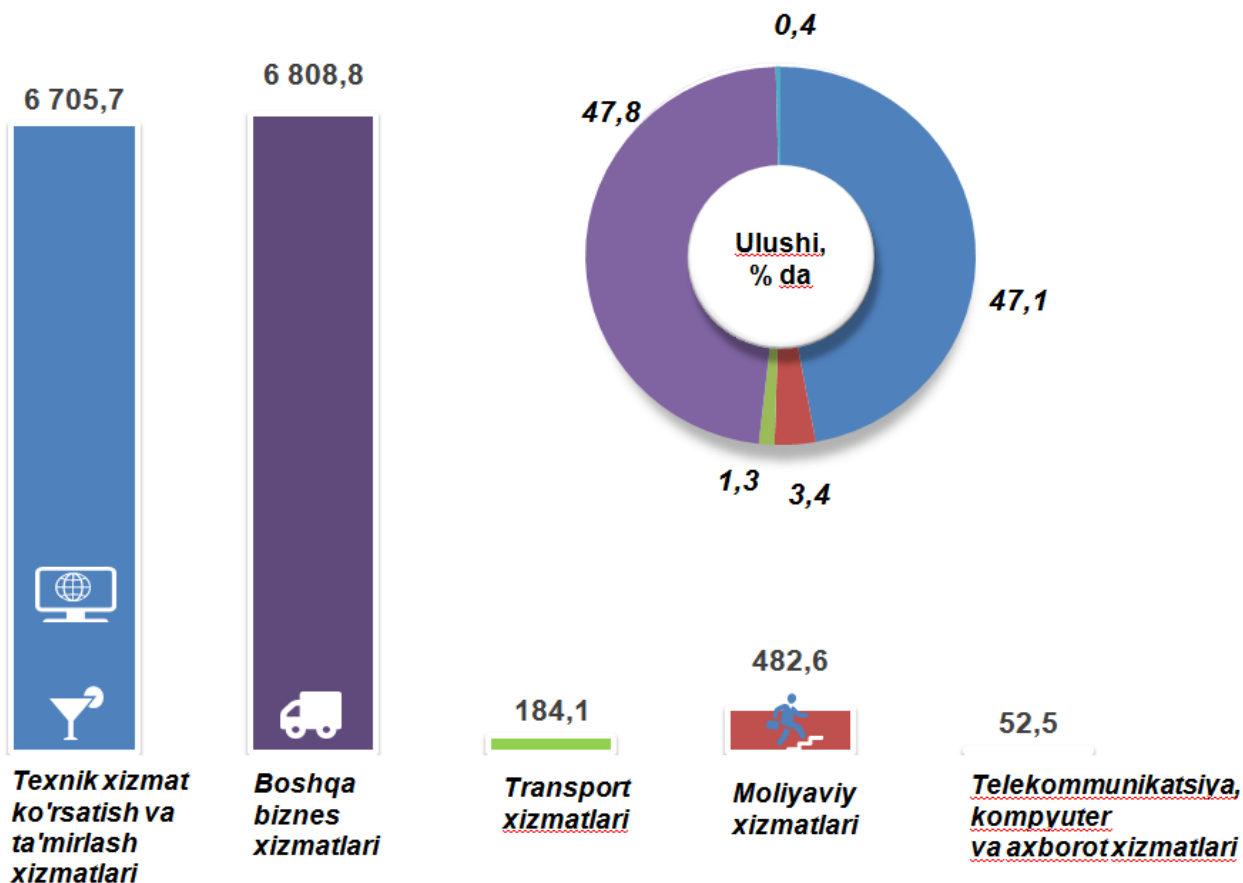


Respublika importi tarkibida eng yuqori ulushni Nukus shahri **42,4** % bilan **66,5** mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Shumanay tumani **0,1** % bilan **0,1** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.



XIZMATLAR IMPORTI TARKIBI

(2023-yil yanvar-sentabr, hajm va ulushi, % da)



2023-yilning yanvar-sentabr oylari yakuni bilan xizmatlar importi hajmi **14 233,7** ming. AQSH dollarini yoki jami import hajmining **9,1 %** ini tashkil etdi va o'tgan yilga nisbatan **78,4 % ni** tashkil etdi. Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushi texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash xizmatlari (**47,1 %**), boshqa biznes xizmatlari (**47,8 %**), moliyaviy xizmatlar (**3,4 %**) transport xizmatlari (**1,3 %**), telekommunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlari bo'yicha, xizmatlar (**0,4 %**), ga tegishli bo'ldi.